

ZASTAVENÍ NAD STATISTIKOU

za tři čtvrtletí roku 1990

V období od 1. 1. do 30. 9. 1990 vzniklo na území České republiky 8710 požárů s předběžně vyčíslenou škodou 234,6 miliónu korun. Při těchto požárech bylo 75 osob usmrceno a dalších 644 osob zraněno. Uchráněny byly hodnoty v částce 1 698 miliónů Kčs.

Tato strohá řeč čísel však při srovnání s tímž obdobím roku 1989 o ledascem vypovídá:

ROK	POČET POŽÁRŮ	ŠKODA MIL. KČS	POČET USMRČENÝCH	POČET ZRANĚNÝCH
1989	5661	143,7	47	467
1990	8710	234,6	75	644
rozdíl	počet +3049	+90,9	+28	+177
	% +53,9	+63,6	+59,6	+37,9

Jedná se především o značný nárůst počtu požárů, a tedy i výjezdů jednotek PO. Zejména v suchých letních měsících byly „lámány“ všechny dosavadní rekordy počtu požárů.

Nárůst výše škod byl ovlivněn tzv. velkými požáry se škodou 1 milión Kčs a vyšší. Těch vzniklo 33, zatímco za celý rok 1989 o 9 méně.

Jaké bylo členění podle území krajů dokumentuje následující tabulka:

KRAJ	POČET POŽÁRŮ	PODÍL V %	ŠKODA TIS. KČS	POD. V %	U	Z
Praha-město	591	6,8	62 950,2	26,8	4	88
Středočeský	2 320	26,6	39 542,7	18,8	10	95
Jihočeský	581	6,7	18 913,2	8,1	2	32
Západočeský	768	8,8	16 649,1	7,1	8	47
Severočeský	1 252	14,4	19 867,5	8,5	10	84
Východočeský	1 037	11,9	21 110,9	9,0	17	103
Jihomoravský	1 095	12,6	29 071,1	12,4	12	99
Severomoravský	1 066	12,2	26 476,8	11,3	12	96
CELKEM	8 710	100,0	234 581,5	100,0	75	644

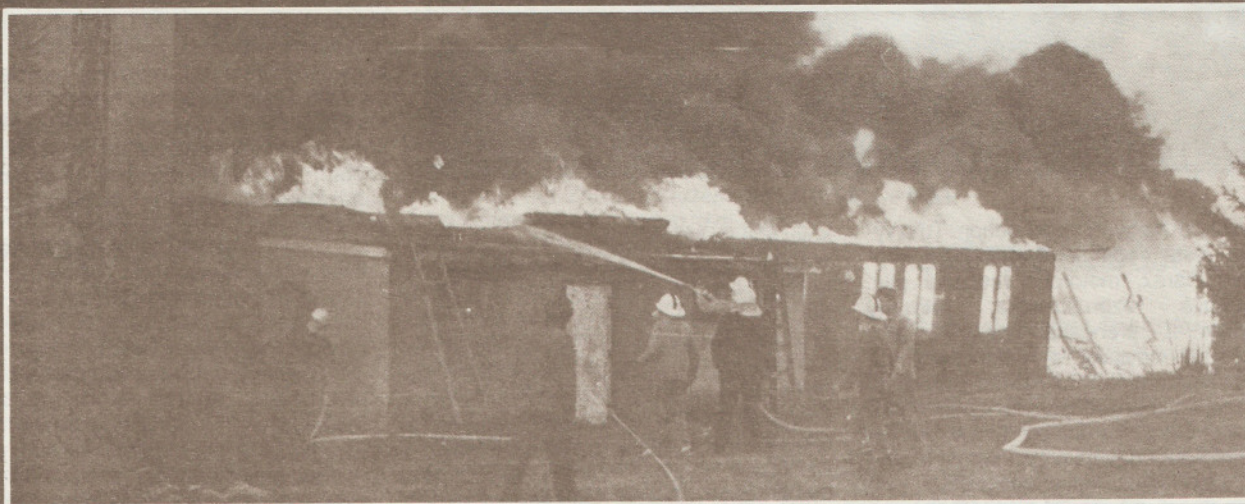
U = usmrceno

Z = zraněno

KDE nejčastěji hořelo a jaké vznikaly škody lze vyčíst z další tabulky:

	POČET	ŠKODA TIS. KČS
1. zemědělské plochy a přírodní prostředí	1 249	9 236,6
2. dopravní prostředky a prac. stroje	1 194	31 015,1
3. lesy	1 178	9 899,7
4. bytový fond domovní	955	12 151,7
5. rodinné domky a ostat. budovy pro bydlení	825	14 539,6
6. provizoria a účelové objekty u budov	814	20 374,7
7. budovy občanské výstavby	455	29 183,8
8. budovy a haly pro výrobu a služby	408	52 913,5
9. demolice, skládky odpadů	354	5,7
10. volné skladovací plochy	283	1 121,4
11. objekty mimo budovy (bez zemědělských)	172	5 258,9
12. chaty, chalupy	142	5 242,7
13. energetické výrobní budovy	120	1 263,4
14. objekty ve výstavbě a rekonstrukci	96	1 611,1
15. budovy pro skladování zemědělských produktů	73	15 806,8
16. budovy pro rostlinnou a živočiš. výrobu	72	5 850,3
17. budovy pro garážování	71	4 107,9
18. objekty v zemědělství (bez budov)	68	10 684,6
19. budovy pro skladování (bez zemědělských)	38	3 975,2
20. ostatní	143	338,8

Více než tři miliónů korun dosáhla škoda při požáru skladu nářadí NAREX v Nesvačilech v okrese Benešov. Jeho příčinou bylo svařování lepenky.

Rovněž SKLADBA PŘÍČIN vzniku požárů je jiná než v minulých letech. I když technické závady jsou nadále na 1. místě, výrazný nárůst zaznamenaly požáry zaviněné neopatrnými kuřáky, ale také požáry úmyslně založené (za celý rok 1989 jich bylo „jen“ 199, nyní za 9 měsíců 1990 již 362).

PŘÍČINA

PŘÍČINA	POČET
1. technické závady	1675
2. kouření	965
3. samovznícení	829
4. zakládání ohňů v přírodě	767
5. hra dětí	764
6. úmyslné zapálení	362
7. sváření	267
8. úlet jisker z výfuku	265
9. nesprávná obsluha, nedodržení technologie, nezalost, omyl	220
10. používání otevřeného ohně	197
11. zanedbání bezpečnostních předpisů, použití předmětů k jiným funkčním účelům ve výrobě	139
12. manipulace se žhavým popelem	124
13. cizí předmět ve stroji	103
14. hořlaviny u topidla	77
15. nesprávná obsluha topidla	69
16. blesk	65
17. žhavé materiály a výrobky	65
18. spáry v komíně	77
19. nesprávná konstrukce komínů	56
20. nesprávná instalace topidla	54
21. zazděný trám	50
22. dopravní havárie	46
23. sebevražedný úmysl	44
24. výbuch prachů, plynů a par	39
25. používání zápalných kapalin a plynů	20
26. jiskra z komína	19
27. vojenské cvičení, ohňostroje	18
28. technická závada topidla	15
29. špatný stav topidla	15
30. výboje statické elektřiny	14
31. ostatní závady topidel	12
32. živelní pohroma	8
33. jiné důvody a události	93
34. v šetření	1138

Na závěr uvádím přehled požárů, kde škody dosáhly částky 3 miliónů korun a vyšší. Fotografie jednoho z nich – požáru skladu nářadí NAREX Nesvačily v okrese Benešov z 1. 4. 1990 tuto „přehlídku“ doplňuje.

- 1.2. bramborárna JZD Košice, okr. Tábor
příčina: sváření
škoda: 3 933 900 Kčs
- 12.3. Zámek Kounice, okr. Nymburk
příčina: spáry v komíně
škoda: 5 000 000 Kčs
- 1.4. sklad nářadí NAREX Nesvačily, okr. Benešov
příčina: svařování lepenky
škoda: 3 186 000 Kčs
- 28.4. zkušebna ČKD Kompresory, Praha 9
příčina: v šetření
škoda: 3 769 000 Kčs
- 3.5. základní škola v Praze 6-Suchdole
příčina: sváření IPA lepenky
škoda: 3 433 500 Kčs
- 30.5. hala montáže ČKD Lokomotivka, Praha 9
příčina: v šetření
škoda: 32 630 000 Kčs
- 15.6. výměňková stanice Mladá Boleslav
příčina: výbuch plynu – technická závada
škoda: 3 000 000 Kčs
- 11.9. velkokapacitní mechanizovaný seník ZD Teplýšovice, okr. Benešov
příčina: v šetření
škoda: 3 000 000 Kčs
- 13.9. nákupní středisko JEDNOTA Zlaté Hory, okr. Šumperk
příčina: samovznícení fermeže
škoda: 4 500 000 Kčs
- 26.9. přívěs Karavan a obchodní dům Ládví, Praha 8
příčina: nedbalost
škoda: 10 000 000 Kčs

POZNÁMKA:

Po uzavěrcce ještě na doplnění údajů uvádíme stav požárnosti k 20. 11. 1990 v ČR:
počet požárů – 9938
přímé škody – 266 miliónů Kčs
usmrceno – 83 osob
zraněno – 650 osob
počet velkých požárů se škodou 1 mil. Kčs a vyšší – 38

Ing. Vladimír VONÁSEK
Foto archiv a ing. Karel SLÁMA (barva)

STAROSTI A RADOSTI HASIČŮ V USA A KANADĚ

PROFESIONÁL JE KAŽDÝ KDO UMÍ

Jedna z velkých postav světové požární ochrany, pan Douglas R. Pollington z kanadského Ontária, navštívil v loňském roce Prahu. Pan Pollington je prezidentem mezinárodní asociace náčelníků PO. Tato organizace pod zkratkou IAFC má své stálé sídlo v USA ve Washingtonu a byla založena již v roce 1873. Je smutné, že členem se nestal ještě ani jedenkrát žádný z náčelníků Československa. Nutno dodat, že zápisné 83 dolarů není částka malá.

Pane Pollingtone, představte požárníky Spojených států našim čtenářům.

„Práce požárníků u nás v USA i v Kanadě je stejná jako v ČSFR. Rozdíly jsou samozřejmě ve vybavení. Hlavně v oblečení. To mi připadá naprosto jiné. Zařízení, které používáme, je podobné jako vaše. Ovšem to naše je mnohem propracovanější, mnohem dražší a připadá mi tedy složitější. Mám pocit, že v Americe jsou daleko větší ztráty při požárech než jinde ve světě. Že u nás jsou konstrukce domů stavěny tak, aby byly nějakým způsobem proti požárům zabezpečeny, zatímco u nás se staví z dřevěných konstrukcí a každoročně při požárech jsou obrovské škody. Co začne hořet, to shoří.“

Můžete prozradit, jaké platy mají vaši požárníci?

„Ano, platy jsou v průměru 53 tisíc dolarů za rok. Nutno dodat, že ve městě je to vždy o něco více.“

Pochopitelně, že to je plat obyčejného člena sboru. Jistě i u vás jsou odměny. Velitel má asi více?

„Nejnižší třída má těch 53 000 dolarů. První třída je nejnižší, pak to roste dál a každá třída je o 9 procent vyšší než ta předchozí. U nás je i obrovská zásahovost neplacených – dobrovolných požárníků. Dobrovolníci však nejsou ve skutečnosti neplacení. Peníze dostávají, ale není pro odměňování vůbec žádné měřítko. Dobrovolníci jsou placeni často za zásah tak jako profesionálové.“

Dobrovolníci jsou placeni za zásah?

„Někteří jsou placeni jenom za to, že jsou prostě k dispozici. Dostanou pár tisíc dolarů za rok za to, že jsou neustále na telefonu, připraveni vyjet k ohni. Potom za zásah dostanou ještě zvláštní prémii.“

Jak jsou vybaveni dobrovolníci? Mají své stanice? Jakou techniku?

„Nejdříve k penězům. Peníze, které dostávají, jsou zdaňovány. Třeba v našem

státě Ontáriu co dobrovolník dostane, je z 50 procent zdaněno. Ve Spojených státech jsou daně nižší, jen 30 procent. Teď k vybavení. To je podle potřeby. Nikdy nedosahuje úrovně profesionálů. Záleží na tom, jak je daný stát nebo město bohaté a co si může dovolit. Ještě k tomu zařízením. U nás jsou dva způsoby, jak nakupovat zařízení. Jednak jej pořídí městská rada, prostě město, a nebo různé společnosti, které vydělají peníze třeba na loterii nebo na výdělečných činnostech.“

Jakou má životnost hasičské zařízení ve Státech a nebo v Kanadě?

„V severní Americe, mám pocit, že se utratí strašně peněz za zařízení. Ta technika sama o sobě neudělá o tolik víc práce než v Kanadě, kde je vše levnější. Ale docela prostě se vyznačuje perfektním lakem. Máme stejný zákon, který dovoluje užívat veškeré hasičské zařízení jenom po určitou dobu. Pak musí být vyřazeno. Jenom málokteré požární auto je u nás starší než sedm let.“

Pane Pollingtone, jste představitel významné mezinárodní organizace. Jaké jsou požadavky při vstupu?

„Podmínky pro vstup do této organizace jsou jediné. Ten, kdo žádá, musí být náčelníkem alespoň prvního, druhého nebo třetího řádu. To u vás znamená nejméně náčelníkem okresní správy Sboru PO. V každém případě ale musí zaplatit v dolarech zápisné. To platí pro profesionály i dobrovolníky. Jsme celosvětová organizace, celosvětová společnost. Máme osm tisíc členů, kteří reprezentují 300 000 požárníků v celém světě. V současné době jsou členové z 23 zemí celého světa. Stále nám chybí náčelník z ČSFR.“

Několik dalších zajímavostí získaných na besedě. Například ve státě Kalifornie je tisíc organizací, ve kterých jsou hasiči placení, částečně placení, ale i dobrovolníci. Každá organizace je postavena na jiném základu, ale všechny mají jednu stejnou myšlenku: rychle a kvalitně, bez velkých následných škod, likvidovat veškeré ohně. Tato myšlenka je na celém světě stejná. V celých Spojených státech je celkem 38 tisíc požárnických organizací odlišných typů – městských, oblastních, letištních, ale jsou zde i zásahové jednotky soukromé. Některé organizace (jednotky) mají tisíc mužů, ale jsou i takové, které mají tři stálé příslušníky. V každém státě jsou i jiné uniformy, každá organizace má své odznaky.

Velké lesní požáry byly v loňském roce v Kalifornii, kde shořelo přes 81 tisíc hek-

SPOLEČNOST PRO BEZPEČNOST A HYGIENU PRÁCE

Novotného lávka 5, 116 86 Praha 1, tel. 26 54 56

svými odborníky zajišťuje:

- revize a zkoušky vyhrazených technických zařízení (kotle, tlakové nádoby, elektrická vč. hromosvodů, uzemnění a antistatické podlahy, plynová a zdvihač zařízení)
- kontrolu požárních vodovodů (hydrantů) podle ČSN 73 08 73
- veškeré služby související s bezpečností práce

Pořádala:

21. února 1991, Novotného lávka 5, Praha 1, odbornou akci.

- Novelizace předpisů v oblasti jeřábů a zdvihačů

Příhlášky přijímá DT Kladno, Mánesova 1772, 272 01 Kladno, paní Heslerová, tel. 0312/51 47 nebo 53 39.

tarů lesa a v nich 500 domů. Přesto, že v USA je zákon o bezpečné vzdálenosti stavby domů od lesa. Není dodržován. Na venkově je stále mnoho domů ze dřeva.

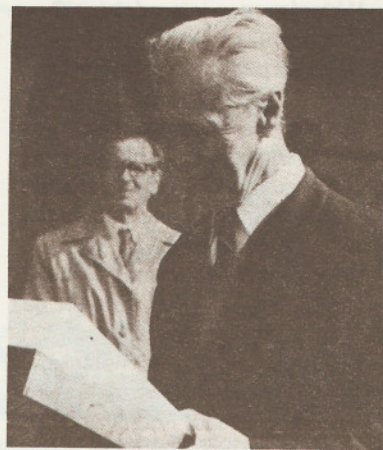
Jednoznačně jsou v USA i v Kanadě nazýváni požárníky jedině ti, kteří jsou v zásahových družstvech. K ohni jezdí i náčelníci, ale i ženy. Zájem o zaměstnání požárníka je nemalý, a tak je možnost výběru. O pracovníku rozhoduje náčelník. Nový hasič musí být zdravý, vzdělaný a umět poskytnout první lékařskou pomoc. V mnoha státech trvá často až tisíc hodin, než nováček zasahuje u ohně. A ženy? V USA se snaží přísně dodržovat lidská práva. Proto ženy ve sborech mu-

sejí dokazovat rovnoprávnost s muži. Mají ale i rovnocenné platy.

Spolupráce mezi profesionálními, méně placenými a dobrovolníky je velmi dobrá. Ve městech mají většinou jediného velitele, jedinou požární stanici. Podobně mají společné stříkačky a zařízení. Ale předpoklad je, že všichni jsou stejně trénovaní, školení. Proto u požáru pracují rovnocenně, jako jeden tým. Být ve Státech a nebo v Kanadě požárníkem i dobrovolníkem nemůže každý. Pouze ti nejlepší jsou přijímáni. Nejde se na množství, ale jedině na kvalitu. Proto v USA se nazývá profesionálem každý, kdo umí, kdo svou práci odvádí ve špičkové kvalitě. Což znamená, že kdo dostává za svoji práci odměnu, ten by měl být vždy profesionál.

Kde se získávají na hasiče peníze? Především občané platí daně, které jsou jasně určené na danou činnost: školství, zdravotnictví, silniční dopravu, policii, požárníky. Různé příspěvky jsou od podnikatelů. Hasiči v průmyslových podnicích jsou pouze výjimečně. Vše zajišťují hasiči města. Nevýhodou v USA i Kanadě je, že na platy a odměny hasičů není žádný zákon. Proto každý stát, každé město hasiče odměňuje jinak. Zde mají nemalou úlohu odbory. Za právo na řádné odměňování hasičů bojují a jednájí stále. Podobně prosazují i požadavky náčelníků na vybavení jednotek. Prostě odbory mají ve Spojených státech významné místo.

Zaznamenal Jiří ČERNÝ

Karel Žihla převzal při Beskydském poháru 1990 ke své osmdesátce milé dárky od kamarádů.

Stále mladý

Setkání s lidmi jsou různá. Jsou mnozí, kteří pouze plácí a mluví o tom, jak by to udělali, kdyby . . . Opakem je Karel Žihla. Že v loňském roce oslavil 80 let svého života, mu nikdo nevěří. Ani on sám si roky nepřipouští. Snad je to tím, že nikdy nebyl sám a vždy měl práce vrchovatě. Velký kus života věnoval požárníkům.

Pane Žihlo, vy jste vlastně zakládal profesionální požární ochranu v novém Československu, vy jste byl u zrodu, u kolébky, před kolika roky to bylo?

„Já jsem se dostal k požárníkům teprve v roce 1945. To byl rok, kdy jsem se vrátil z koncentráku, v Harrachově jsem byl zvolen do funkce předsedy národního výboru. No a při jedné oslavě jsem požárníky u nás přivítal a poseděl při oslavě 50 let trvání sboru. Slovo dalo slovo a já jsem se dostal do kontaktu s ministerstvem vnitra, který mě potom příkazem povolal do nové profesionální požární ochrany.“

Kde jste začínal?

„Na začátku byly kursy v Praze. Potom práce u Městského národního výboru v Ostravě. To bylo moje první místo. V roce 1950 nás přehodili a mě dali do Zlína jako náčelníka okresu. Tehdy to byla okresní inspekce. Zde jsem byl i členem představenstva okresního výboru požárníků dobrovolných. No a v roce 1952 jsem byl přeložen zpátky do Ostravy, na kraj. V té době potřebovali lidi, kteří požárníčině rozuměli prakticky.“

Jakou funkci jste v Ostravě zastával?

„Já jsem nejdříve pracoval jako vyšetřovatel požárů a později ve štábu civilní obrany, jako náčelník, no a postupně jsem se dopracoval až na zástupce náčelníka PO kraje. A z této funkce jsem odcházel do důchodu.“

Pokračování na str. 22

► **V kterém roce jste odcházel?**

„V roce 1971.“

A pak už jste zanevřel na požárníky?

„Já jsem na požárníky nezanevřel nikdy. Pracoval jsem v okresním výboru Svazu požární ochrany v Opavě, ale i v místním požárním sboru v Hrabyni.“

Jaký je váš názor, mohou profesionální požárníci pracovat bez dobrovolných a opačně?

„Ti jsou spolu spojeni nerozlučně. Obě strany se musí chápat, uznávat práci toho druhého. Podmínka dobré spolupráce je úcta jednoho k druhému. Ale i mezi sebou ve sboru musí mít lidé k sobě úctu, i když mají různé profese.“

Zkuste našim čtenářům dát recept na to vaše krásné zdraví. Měl byste říci také něco o sobě. Že máte 15letou dceru ve svých 80 letech. Jak jste všechno toto dokázal?

„Jak jsem to dokázal? Od mládí jsem sportoval. Běhal jsem, hrál jsem volejbal, no a potom, když jsem se dostal na hranice jako pohraničník, tak jsem závodil na lyžích. Podmínka byla, že jsem se nenaučil kouřit, že jsem opovrhoval pitím, víceméně pivo jsem nepil, pouze limonády. No a tento systém života zůstal. Nikdy jsem nepil, a neustále jsem se pohyboval. To je ten recept. Člověk nesmí zůstat nikdy sedět, musí se neustále pohybovat, cvičit. Ještě po mé šedesátce jsem běhal 25 km dlouhé závody a později se zúčastňoval závodů v chůzi. Jak přibýval věk, tak jsem přestal závodit a chodím do lesa.“

Vy vlastně máte již vnoučky?

„Ano, mám dvě vnoučky.“

Jak staré?

„Obě dvě chodí do gymnázia, 17 roků a jedna má 16 roků. No a potom jsem se podruhé oženil, tak mám teď dceru, která má 15 roků a chodí do Obchodní akademie v Opavě.“

Takže máte radosti až nad hlavu, ale také starosti?

„Starosti taky, protože manželka si uemanula, že postavíme dům. Ten náš je takový zchátralý. Největší nedostatek je v tom, že nemáme materiál. Tak nemůžeme dokončit stavbu. Sklepy máme hotové. Chybí nám nosníky. Kdybychom toto měli, tak jsme mohli stavbu dát alespoň pod střechu a dokončit to.“

Pane Žihlo, hodně zdraví, hodně elánu a za těch 10 let při vašich 90. narozeninách na shledanou.

Rozmlouval

Jiří ČERNÝ, foto autor

**PŘIDRUŽENÁ VÝROBA ZD ÚNANOV
SPLNILA POŽADAVEK
VOJENSKÉ INSPEKCE PO.
JE PŘIPRAVENA PŘIJMOUT
I CIVILNÍ ZAKÁZKY**

DALŠÍ VYUŽITÍ FAVORITA

„Až do loňského roku zde dělali opravy ručních hasičích přístrojů. Spolehlivě. Proto když jsme se rozhodovali, na koho se obrátit s úpravou Favorita Praktika 135 L na požární vyšetřovací vůz pro armádu, volba padla právě na ZD Nástup se sídlem v Únanově.“ Tato informace příslušníka vojenské inspekce požární ochrany Středočeského kraje pana Kamenického se stala podnětem naší cesty do zemědělského družstva v okrese Znojmo.

Potravinářská pšenice, sladovnický ječmen, hovězí a vepřové maso, „trochu“ drůbežního – to je podle slov předsedy ZD Nástup ing. Vladislava Dvořáka hlavní výrobní program. Na farmě v Hlubokých Mašůvkách má podnik navíc dílnu, v níž vzkvétá přidružená výroba útvaru mechanizace. Pracují zde většinou tři lidé, vedoucím je Pavel Jordán. Dejme mu slovo.

„Prvořadým úkolem našeho útvaru je upravovat zemědělské stroje pro potřeby podniku. Kromě toho různým zájemcům opravujeme hasičáky. Máme zde ale také šikovně truhláře, brali jsme tedy i jiné zakázky, například výrobu stolků pod počítače. Když přišla nabídka upravit Favority na požární vyšetřovací vozy pro armádu, využili jsme všech našich možností a umu lidí a vybavili automobily systé-

mem skříněk a kufríků, aby bylo přesně vyhověno náročným požadavkům zákazníka.“

Zpočátku se akce rozběhla úspěšně. Zástupci vojenské požární inspekce jednali s vedením družstva a dohodli se. Nalili si čistého vína, k čemu jsou nebo nejsou možnosti. Družstvo vzalo na sebe koupit 12 Favoritů, obstarání speciálního vybavení (celkem 87 položek) a konečnou úpravu speciálního vozidla. Příslušníci armády velmi aktivně spolupracovali – sháněli všemi silami nedostatkové zboží a řešili vše, co v organizaci akce zaskřípalo. Zemědělské družstvo, jak se časem ukázalo, šlo do rizika, ale předseda se projevil jako moderní vedoucí pracovník. Co bylo s partnery dojednáno, platilo; kde nemohl sám osobně pomoci, nebrzdil druhé; dal důvěru ve chvíli nejistoty Pavlu Jordánovi a jeho pracovní skupině. To vše se odehrálo v prvním čtvrtletí a v tomtéž kvartálu se mělo začít s úpravou vozů. Ale ouha – objevil se vážný zádrhel. Chybělo všech 12 Favoritů...

„Byla to kalvárie získat automobily od Škody Mladá Boleslav,“ vzpomíná pan Kamenický. „Přestože podnik dodávku na první čtvrtletí 1990 potvrdil, auta nedodal. Hledalo se řešení ve spolupráci s Vy-

zbrojnou požární ochranu. Bylo dohodnuto, že všech 12 automobilů se „sveze“ s dodávkou 100 Favoritů v požární červenobílé úpravě pro Výzbrojnu. Bylo však těžké dosáhnout toho, abychom získali auta nevybavena ručními hasicími přístroji, pouze s uvedenou barevnou úpravou. Když už jsme dosáhli toho, že budou vozy nevybavené, byly nám nabízeny jen bílé – nebyla červená barva. Voláci ji tedy sehnali. Potom zase nebyly karosérie. Potvrzená objednávka, hospodářská smlouva, bilance – nic nemělo váhu. Nakonec byly automobily dodány v září a Výzbrojna PO Škodovku penalizovala.“

Znamená to tedy, že pracovní skupina v Hlubokých Mašůvkách musela na půl roku zvolit jiný program?

„Místo Favoritů jsme dělali generální opravu dvou stájí,“ informuje Pavel Jordán. „Pak přišly žně. U nás není možné, aby ke každému stroji byl nastálo určen řidič, proto se lidmi z naší dílny obsazují sezónní mašiny. Kombajny, traktory, mačkače . . . Kromě toho se shánělo vybavení pro Favority. Po celé republice. Jak se dalo.“

Kdo zažil, pochopí, co to znamená. Raději prý nevzpomínat. Pracovníci vojen-

ské požární inspekce měli přesnou představu, co vyšetřovací vůz má obsahovat, aby spolehlivě sloužil svému účelu. Uložné prostory Favorita skrývají ve skříňkách a kufříčích promyšleně uložené soupravy základního nářadí, zařízení pro odběr a přepravu vzorků, sadu speciálních měřicích přístrojů, kancelářské potřeby, kompletní výbavu pro pořizování fotodokumentace, pracovní výstroj s ochrannými pomůckami, záznamovou techniku. K vybavení vozu patří i výstražné zařízení, mobilní hledáček 100 W, radiostanice VR 11, světlomety do mlhy, dýchací přístroj Saturn, stěrač a ostřikovač skla zadních dveří, ruční hasicí přístroj, vyprošťovací sekera VRVN – 1. Rovněž základní potřeby pro očištění těla či oděvu. Interiér vozu se dvěma sedadly je řešen tak, aby zbývající prostor sloužil nejen k bezpečnému uložení všech přístrojů a jiných předmětů, ale aby mohl být zároveň pracovištěm vyšetřovatelů.

Je proto využit každý kubický centimetr. Jak se dílo rodilo při absenci zdlouhavého schvalovacího řízení?

„Několik lidí se podle potřeby scházelo k ověřování nápadů,“ prozrazuje pan Kamenický. „Nejužší spolupráce byla mezi Pavlem Jordánem a příslušníky vojenské

Ilustrační kresba Karel HEIMICH

inspekce PO v Brně mjr. PO Tomášem Kopřivou a kpt. PO Zdeňkem Bartošem. Občas jsme sem přijížděli také z Prahy. Co se ukázalo být dobré, bylo přijato. Pavel Jordán řešil problémy i na lůžku v době nemoci. Nebylo snadné dát vše dohromady, zvláště při známých nedostatcích v zásobování tuzemského trhu. Pravda je, že ač s půlročním zpožděním, dvanáct Favoritů Praktiků s úpravou pro vyšetřovatele PO je připraveno začít sloužit v Československé armádě.“

Co dál? Potřeba armády je pokryta, civilní požární ochrana využívá pro úpravu vyšetřovacích vozů jiného výrobce. Bude využito získaných zkušeností a možností dílny v Hlubokých Mašůvkách k úpravě dalších vozů?

„Pokud bude zájem, určitě vyhovíme,“ tvrdí Pavel Jordán. „Celková cena požárních vyšetřovacích Favoritů pro armádu je necelých 174 tisíc korun, ale to je především otázka hodnoty vybavení. My už jsme překonali počáteční potíže. Nic nebrání tomu, abychom pokračovali v úpravách jiných automobilů – podle přání zákazníků.“

Jana KREJČOVÁ

Foto Jiří ČERNÝ

Ing. Bohumila JENERÁLOVÁ

Tak jak jsme slíbili, začínáme se zveřejňováním prvních dokumentů patřících do tzv. patentové literatury. Začneme dokumenty vydávanými Federálním úřadem pro vynálezy – tedy československou patentovou literaturou. V současnosti (v době zpracování příspěvku – listopad 1990), za platnosti zákona č. 84/1972 Sb. o ochraně objevů a vynálezů, průmyslových vzorů a zlepšovacích návrhů, patří k patentové literatuře jednak zveřejněné přihlášky vynálezů (PV) a dále popisy vynálezů k autorským osvědčením a patentům. Příklad zveřejněné přihlášky vynálezu a popisu vynálezu k autorskému osvědčení uvádíme v této naší patentové hlídce. Vzhledem k tomu, že právě v současnosti probíhá legislativní práce na nové právní úpravě, týkající se ochrany vynálezů, která předpokládá již pouze ochranu výlučnou, tj. ve formě patentu, budeme se v dalších patentových hlídkách uvádějících československou patentovou literaturu setkávat již jen se dvěma druhy této literatury, a to zveřejněnými přihláškami vynálezů a popisy vynálezů k patentu. Jakmile bude nová čl. právní úprava přijata, vrátíme se v této rubrice, v případě zájmu, ke stěžejním principům této nové právní úpravy.

Předpokládáme, že kromě čistě informační hodnoty publikovaných anotací přispěje tato patentová hlídka i k poopravení často zkreslených představ o vynálezu jako výsledku technické tvůrčí práce. Jak čtenář záhy zjistí, k vynálezům patří nejen převratné technické myšlenky a principiálně nová řešení, ale mnohem častěji účelná zdokonalení stávající techniky, která pro svoji (třeba jen předpokládanou) efektivnost je nanejvýš účelně chránit před konkurencí patenty. Patentová hlídka by tak mimoděk mohla přispívat k budování zanedbaného průmyslově-právního povědomí odborné veřejnosti. Příklady

(Pro ilustraci uvádíme i mezinárodně platné číselné kódy pro označování bibliogra-

Číselné kódy

fických dat přihlášek vynálezů, autorských osvědčení a patentů.)

1. (21) PV 7054–88 W
(51) MPT A 62 C 3/16
(22) Priorita 25. 10. 1988
(75) Autor: Vašátko Eduard, Praha
Pšeničný Bořivoj Ing., Praha
(54) Název: Těsnící protipožární vložka
(57) Anotace:

Předmětem řešení je stavební prvek protipožární přepážky, umožňující tzv. suchou montáž v kabelovém kanálu, snadnou demontáž při náhradě či obnově kabelového vedení a jeho vícenásobné použití. Vložka je zhotovena z nehořlavého obalu a do něj vloženého snadno tavitelného obalu a je vyplněna sypkou směsí minerálního a zpěňovatelného plniva v poměru 4:1, obsahující 2 až 5 % hmot. škrobu nebo dextrinu a 0,02 až 5 % hmot. hliníkového prachu.

2. (11) Autorské osvědčení č. 271622
(21) PV 6627–88 M
(51) MPT A 62 C 3/14, F 16 L 55/105
(22) Priorita 05. 10. 1988
(75) Autor: Jing, Jiří Marek, Praha
Miroslav Havel, Praha
(54) Název: Bezpečnostní uzavírací požární klapka s malým odporem vzduchu
(57) Anotace:

Průchozí profil čtyřhranné skříně (1) klapky je rozšířen vně o výklenek (2), vytvořený na jedné její stěně, ve kterém je souběžně s touto stěnou otočně umístěn čtyřhranný jednozvrtný list (3). Tento je na svých protilehlých stranách opatřen čepy (4), upevněnými na vzdálenějším konci jednozvrtného listu (3) vzhledem ke směru proudění (10) a zde uloženými ve vedení, vytvořeném v přilehlých stěnách výklenku (2) čtyřhranné skříně (1). Délka jednozvrtného listu (3) je větší než jemu příslušný rozměr kolmého průchozího profilu čtyřhranné skříně (1), takže při zavření má výhodnou šikmou polohu. Al-

ternativně může být v místě jeho zavření průchozí profil čtyřhranné skříně (1) opatřen k němu přilehlou obvodovou dosedací lištou (6), vybavenou těsněním (7). Podle další alternativy jsou větší rozměry klapky vytvořeny zrcadlovým umístěním dvou jednozvrtných listů (3) ve výklencích (2) na protilehlých stěnách čtyřhranné skříně (1) a střed jejího průchozího profilu je opatřen společným průběžným dosedacím prvkem (8), souběžným s pohyblivými konci jednozvrtných listů (3) klapky.

ODBOROVÝ SVAZ SEKCE PO KOVO

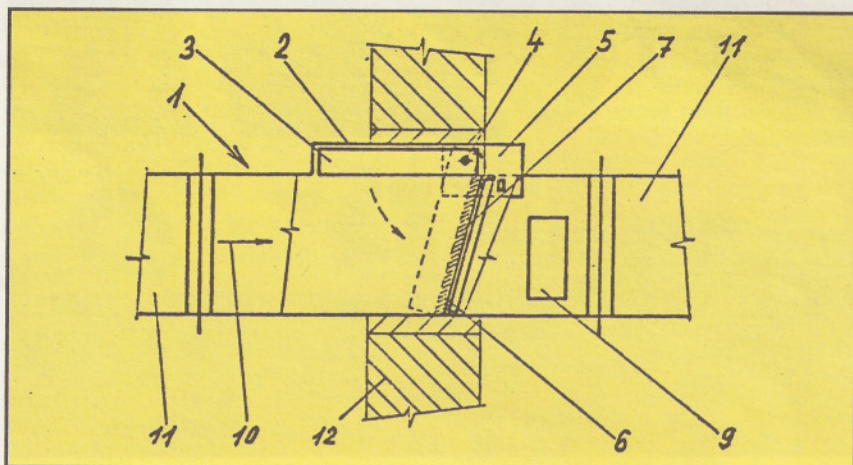
Moudrost zákona, jeho uvedení v život, dobrá prevence, rychlá a účinná represe, to jsou devízy, které požární ochraně mohou trvale zajistit v naší společnosti kýžené místo na slunci. Víme všichni, kde nás bota tlačí. Požární ochrana se musí sjednotit.

Požární útvary se zatím dělí na veřejné a závodní, a to profesionální a dobrovolné, případně jejich kombinace. Z těchto kategorií na tom byly nejhůře co do postavení ve společnosti závodní požární útvary. Leckde v závodě byli jejich pracovníci v očích spoluzaměstnanců jen příživníky. Hlavní správa Sboru PO se k nim chovala jako matka k nechtěnému dítěti. Její výkonné orgány – krajské a okresní správy – vydávaly nekompetentní rozhodnutí co se týče početních stavů při zákládání ZPU. Rozhodnutí byla v rozporu se závazným oborovým předpisem „Bojovým řádem požárních jednotek“. V jedné ze statí tohoto předpisu se praví, že: „... průzkumná jednotka je zpravidla tříčlenná, výjimečně dvoučlenná“, přitom je pravidlo, že kolik osob je na průzkumu v ohroženém prostoru, tolik jich musí být připraveno k jejich případné záchraně. Přesto byla vydávána rozhodnutí, že tam či onde může sloužit jednotka 1+1 nebo 1+2. Pokud došlo za tísňových okolností ze strany takových jednotek k protestu vůči vedení podniku, byly vždy odmítnuty s odkazem na zmíněné rozhodnutí. Chťel bych zdůraznit, že tento stav přetrvává dodnes.

K obhajobě a prosazování svých oprávněných požadavků vůči zaměstnavateli i vůči zákonu utvářejí pracovníci závodních požárních útvarů a technici PO jednotlivých závodů při oborových organizacích profesní sekce. Myslím, že nejdále pokročila sekce PO při ÚV OS KOVO, která má svého člena zatím jako stálého hosta na zasedáních pléna ÚV OS KOVO. Má své dva zástupce v komisích na přípravu sjezdu – komisi pro jednací řád a komisi pro stanovy. Po dohodě s náměstkem ministra vnitra ČR a s náčelníkem hlavní správy Sboru PO máme dva zástupce v komisi pro přípravu zákona o požární ochraně.

Jsem přesvědčen, že především moudrým vedením a rozhodováním o PO ze strany vedení HS Sboru PO a při naší podpoře v její nelehké práci se nám podaří získat pro požární ochranu to, co si všichni tolik přejeme – vážnost ve společnosti a její úctu.

Vladimír BLÁHA

NIKDO VÁS NECHCE STRAŠIT,

ale životní a úrazové pojištění se vám v kritických okamžicích života může vždy hodit. Informujte se o podmínkách uzavření všeobecného pojištění osob.

ČESKÁ STÁTNÍ POJIŠŤOVNA

Němci si potrpí na tradici. Tato stříkačka je z roku 1890. Mnichovskému sboru je přes 100 let.

**ZBYTEČNÝ VÝJEZD
SE PLATÍ**

Výsuvné žebříky na podvozku Magirus Deutz DLK 23-12.

CESTU UKAZUJÍ POČÍTAČE

Žehnajícího mnicha najdete v Mnichově na každém kroku. Mají ho pochopitelně ve znaku i místní hasiči z povolání i ti dobrovolní. Jedinou výjimkou je lev ve znaku pivovaru Löwenbräu.

Mnichov má milión tři sta tisíc obyvatel a rozkládá se na ploše 31 045 hektarů, rozdělených řekou Isarou. O jejich ochranu se stará 1700 hasičů z povolání, 730 dobrovolných a 550 podnikových. V osmi stanicích mají placené jednotky, v 22 objektech jsou dobrovolníci a v pěti závodních jsou útvary. Na 9 místech jsou základny záchranné zdravotnické služby spadající pod hasiče.

DRAHÝ ŽERT

Jsmo-li již u statistiky, podíváme se, jak často a k jakým zásahům se jezdí. Za minulý rok jich bylo přesně 45 678. Velikých požárů měli v Mnichově 35, středních 124, malých asi 1900. Klasifikaci určuje počet nasazených jednotek. Planých poplachů bylo kolem 1600 a pětsetkrát povolal hasiče člověk ze žertu nebo zlé vůle. Telefon na ústředně však zaznamenává místo, odkud se volá. Stává se často, že takový člověk neunikne. Má smůlu, neboť výjezd stojí dost peněz.

Další příčiny nasazení byly: dopravní nehody (kolem 300), sebevražedné pokusy (skoro 70), zátopy (přes 1000). Více

Mozek mnichovského útvaru.

než tisíckrát zachraňovali ohrožená zvířata, například slona spadlého v zoo do vodního příkopu. Poměrně často hasiči zachraňovali obyvatele před včelami a vosami.

Záchranná zdravotní služba sboru zasahovala ve 22 000 případech. Dost však statistických údajů.

Feuerwehr München, jak zní název profesionálního sboru, patří městu, které ho zajišťuje. Sbor sám je však naprosto soběstačný. Má výborně vybavené opravní, celé spektrum oddělení s všemožnými řemesly včetně krejčovských dílen. Takže elegantní modročerná uniforma je vlastní výroby.

ŠPIČKOVÉ STROJE I LIDÉ

Sbor zajišťuje intenzivní školení – má vlastní výchovný systém – zabývá se rozsáhlou poradenskou službou. Žádná nová větší stavba se neobejde bez vlivu odborníků v oboru požární prevence. Doporučení, která stavebníkovi dají, jsou pro něj závazná a při jejich nedodržení je postižen značně vysokou pokutou, kterou stanoví příslušné oddělení sboru. Peníze takto získané jdou ovšem do pokladny města. Těchto poradenských a kontrolních akcí bylo v minulém roce na 35 tisíc. Požární osvěta je i na školách a v různých občanských organizacích.

Starší se samozřejmě o fyzickou přípravu svých členů a stále nové technické vybavení na špičkové úrovni. Schéma pracovní doby je dvacetičtyřehodinová služba se stejnou dobou volna. Cyklus je třídní se čtyřmi dny uceleného volna. Odsloužené hodiny navíc jsou oceněny příplatkem, který se pohybuje od 200 do 300 DM. Měsíční plat je velmi diferencovaný podle odsloužených let. Průměrně vychází na 2500–2600 DM. V době, kdy hasič není již schopen náročných akcí, je snahou vedení zaměstnat ho v pomocných službách. Každý totiž, než nastupuje ke sboru, má vlastní odbornou způsobilost. Pojištění členů je automatické, lze se ovšem soukromě připojistit, dokonce i proti vlastnímu špatnému rozhodnutí při akci. Opět je zde uplatněn prvek věrnosti k řemeslu, neboť ti, kteří slouží dlouho, dostávají od pojišťovny podstatně větší odškodné, než začátečníci.

OHŇOVÝ RADA

Celá organizace je v podstatě podobná naší. Otrocký překlad funkcí však působí poněkud žertovným dojmem. Jak například přeložit titul „Oberbranddirektor“ než jako „vrchní ředitel ohně“, „Brandratu“ jako „ohňový rada“. Je to pouze primitivní jazykový vtíp. Funkce jsou však rozumně rozděleny a mají svůj smysl.

Záchranná služba má základní jednotku vybavenou přibližně jako u nás vůz první pomoci. Kromě toho jsou připraveni k zásahu při pohromách ekologických, problémech se záření, mají speciální vozy s inkubátorem pro složité a náhlé porody. Rovněž je jednotka vybavena vozy se zázemím tlakových komor pro dva ležící nebo deset sedících postižených. Jde o katastrofy dekompresní, popáleniny. Dá se říci, že vůz dopravující nemocného má možnost udělat předběžnou analýzu případu, takže přijímající nemocnice je rádiem předem informována o povaze zranění. Tyto komory mají v těsné blízkosti vrtulníkové letiště a jsou v pěti minutách aktivizovány.

COMPUTER UKAZUJE CESTU

Jak vypadá postup při vyhlášení poplachu. Podnět vychází jednak z telefonické

informace, signálu hlásičů, automatických indikátorů. Po Mnichově je jich rozmístěno na 2700. Jsou okamžitě zpracovány počítačem v ústředně, která rozhodne o intenzitě zásahu.

Computer zároveň vyhodnocuje optimální cestu k postiženému objektu a v archivu zjistí informace, přítomnost toxických látek, objektu, počet pater, množství osob, rozmístění hydrantů a podobně.

Pokud informace jsou, vyhledá plán domu a spolu s nejuvhodnější cestou předává vyjíždějící jednotce. Na plánované cestě instrukce upozorňuje na dopravní problematická místa a v ohrožené budově i možný počet ohrožených osob. Posádka zásahu tedy ví, že obchodní dům Karstadt má pravděpodobně 10 000 návštěvníků a divadlo, že je dopoledne prázdné, ve 20 hodin lze však očekávat 3000 diváků schopných podlehnout panice.

Centrála je průběžně informována o velikosti katastrofy, koriguje původní hlášení a podle okolností rozšiřuje objem zásahu.

VYŠETŘUJE POLICIE

Výjezdová jednotka je sestavena z velitelského vozu, dvou středních nákladních se základními hasebními prostředky a výsuvným žebříkem. Podle povahy katastrof se ještě připojují speciální automobily a vozy záchranné služby.

Příčiny požáru sbor nevyšetřuje. K tomu je určeno zvláštní oddělení policie, které s hasiči úzce spolupracuje.

Doplněním profesionální organizace jsou jednotky dobrovolných hasičů rozmístěných převážně na periferiích a jednotky podnikových sborů. Jsou různé velké. Největší má továrna BMW, která je velmi dobře vybavena. Mimo Mnichov v menších městech jsou pouze jednotky dobrovolníků, vybavené základní technikou. Leží-li však v oblasti obce důležitý objekt, například dálnice, je technika dobrovolných sborů vylepšena ze státních prostředků.

Dr. Karel HELMICH

Letištní hasičí vozy FLF 80/20000.

Foto archiv a Jiří ČERNÝ

Zdravotní služba používá vozy Mercedes.

POŽÁRY V ZÜRICHU ZALOŽENÉ ŽHÁŘI OKNEM DO ZBROJNICE

V kriminalistických statistikách všech průmyslových států lze v poslední době pozorovat nárůst příčiny požárů označované jako „úmyslné žhářství“. V některých případech dochází ke žhářským sériím provedeným několika často na sobě nezávislými pachatelé.

Místní požární jednotky nebo policie se často snaží, aby se zprávy o nich neobjevily v regionálním tisku, protože je zde obava před napodobením. Pachatelé se často nespokojí jenom se zapálením, ale snaží se zabránit zásahu požárních jednotek. O tom svědčí případ, kdy jeden nebo více pachatelů zapálilo 108 m dlouhý historický dřevěný most přes řeku Aare a horní část konstrukce byla v několika minutách v plamenech. Požární jednotka byla okamžitě uvědoměna, ale před požární zbrojnicí nastal problém. Zámky u vrat byly zalepeny a mužstvo se dostalo dovnitř pouze tím, že rozbilo okna. Také nebylo možné vyrozumět sousední jednotku, protože telefon byl poškozen. Vzniklá škoda byla kolem 2,2 miliónu marek. Také ve městě a kantonu Zürihu byly zaznamenány výrazné škody vzniklé úmyslným žhářstvím. Jenom za prvních pět měsíců roku 1989 způsobilo 137 podobných případů škodu 22 miliónů marek. Při 82 zásazích ve městě na požáry založené žháři byly dokonce dvě oběti na životech.

Série úmyslně založených požárů začala v lednu 1989. Třetího dubna se podařilo policii provést první zatčení. Přesto však série pokračovala dále a den nato

byl založen nový požár. Teprve další zatčení přinesla uklidnění. Oba muži zatčeni 3. dubna doznali kromě jiného, že uskutecnili šlehaný úder na benzínovou stanici v Rümblangu, kde je uskladněno přes 300 miliónů litrů leteckého benzínu, a ještě téže noci oba zapálili stodolu kláštera Fahr ve Würenlosu. Jenom tyto dva požáry způsobily materiální škodu 2,5 miliónu švýcarských franků.

Dvacetiletý žhář byl zatčen 6. dubna v Dietikonu. Nacházel se v blízkosti společné garáže, kterou zapálil. Vzniklá škoda činila jeden milión švýcarských franků. Jako motiv svého činu uvedl velkou publicitu žhářské série, která ho „podnítila“. Kromě toho dal najevo, že založil další požáry. Těmito třemi zatčeními se zřejmě podařilo zajistit pachatele série požárů v prvních měsících. Další požáry byly založeny podle názoru policie už jen jako napodobení činů předchozích.

Lidmi způsobené požáry se dají rozdělit na tři hlavní oblasti: úmyslné, z nedbalosti a založené dětmi. Vyšetřování přináší stále stejný obraz o motivech: s politickým pozadím, pomstychtivost nebo ziskuchtivost, pyrománie, zakrytí dalších zločinů, činy pod vlivem alkoholu, snaha po vyniknutí. Žháři dávají nejčastěji přednost následujícím objektům. Bývají to sklepní prostory (sklepní dveře, kóje, bedně) – zde je často uložen hořlavý materiál jako noviny, krabice, který žháře „svádí“. Dále chodby a průjezdy – domovní dveře, poštovní schránky, odpadkové nádoby, dětské kočárky, zastavěné prů-

chody, mopedy, bytové dveře, rohožky, výtahy, schody, zahrazená odpočívadla. Střechy – vstupní dveře, půdní kóje, otevřené přístupy, sušárny.

Dojde-li v úzkém prostoru (jednom domě, domovním bloku) k více požárům, je nutno zkoumat, zda nejde o úmyslné žhářství, zda má čin stejný nebo podobný průběh, spojitost činů srovnáním zjištěných časů vzniku požárů. Je-li tomu tak, pak mluvíme o sérii a je nutno počítat s dalšími, pokud není zajištěn pachatel. Vyjasnění podobných sérií požárů bývá nesnadné, protože pachatelé sérií

1. zpravidla pracují jako jednotlivci, bez společníků
2. svou činnost provádějí utajeně a skrytě
3. v konfliktních situacích se nikomu nesvěřují
4. svou činnost provádějí v kterékoliv hodině
5. zanechávají buď žádné, nebo jen málo využitelné stopy či důkazní materiál
6. nejsou ochotni se přiznat, a pokud tak učiní, často při soudním projednávání výpověď odvolají.

Existují požáry úmyslně založené z vášně, aby zahladily stopy jiných zločinů, z politických, emocionálních, náboženských a rasových důvodů, takové, které nelze rozumově pochopit, nebo takové, které vzniknou z bujnosti. Požáry přinášející vlastní prospěch tvoří nejproblematictější skupinu kriminálních případů žhářství. To se v poslední době po celém světě rozrostlo. Zatímco jsme se dříve domnívali, že s růstem blahobytu bude klesat kriminalita (a tím i žhářství), došlo k opaku. Jestliže konjunkturní stagnuje nebo dokonce klesá, pak ve spojení s politickým neklidem může dojít k dalšímu nárůstu žhářství.

Překlad Antonín SOCHA

Ilustrační foto Jaromír DOČKAL

POŽÁRNÍCI A SEX

Úřední povolení budou od letošního roku nutná v nizozemském přístavu Amsterodamu pro provozování obchodu se „sexem bez tělesného kontaktu“.

„Peep-showa“, kde zákazníci mohou za skleněnou přepážkou sledovat „živé“ erotické scény, nebo půjčovny videokazet s pornografickými filmy vybavené uzavřenými kabinkami, ve kterých si zákazník může kvalitu záznamu předem zkontrolovat, budou v Amsterodamu pod poněkud větší kontrolou. Licenci k provozování úřady vydají majitelé teprve po třech inspekčních. První vykonají požárníci, druhou stavební úřady a třetí místní policie. -r-

102 45 PRAHA 10, PRAŽSKÁ 16
a experimentální pracoviště VESELÍ n. LUŽNICÍ
PAVÚS (dříve VÚPS Praha)

POŽÁRNĚ ATESTAČNÍ A VÝZKUMNÝ ÚSTAV STAVEBNÍ, s. p.,
PRAHA

NABÍZÍ SVÉ SLUŽBY

**SOUKROMNÍKŮM, INVESTORŮM, PROJEKTANTŮM,
STAVEBNÍM PODNIKŮM**

V OBLASTI:

Požárních zkoušek stavebních konstrukcí a stavebních hmot včetně komínů.

Statických zkoušek stavebních konstrukcí.

Expertizní a konzultační činnosti požárních projektů a autorských výkladů požárních norem.

Projektování staveb nebo posuzování staveb po požáru včetně návrhů na rekonstrukci poškozených staveb.

Informace vám poskytnou:

ing. R. Zoufal, CSc., Praha tel. 75 64 15, ing. V. Reichel, DrSc., Praha tel. 75 23 96, ing. J. Karpaš, CSc., Praha tel. 75 26 41, kl. 363, ing. M. Louma, Veselí n. Luž. tel. 0363/850 57

HASIČI UHASÍ, POJIŠŤOVNA ZAPLATÍ, MY NAVRHNEME, CO S TÍM!

PRÁVNÍK RADÍ

Dotaz:

V ROCE 1988 JSEM UTRPĚL PRACOVNÍ ÚRAZ. NEBYL SE MNOU SEPSÁN ZÁZNAM O ÚRAZE. BĚHEM LETOŠNÍHO ROKU JSEM BYL JIŽ DVAKRÁT V PRACOVNÍ NESCHOPNOSTI Z DŮVODU LÉČENÍ JEHO NÁSLEDKŮ. ORGANIZACE TVRDÍ, ŽE NEMÁM VŮBEC NÁROK NA NÁHRADU ŠKODY, A I KDYBYCH MĚL, ŽE JE NÁROK PROMLČEN.

ODPOVĚĎ:

Pro vznik nároku na náhradu škody při pracovním úrazu není rozhodující, zda byl řádně registrován (sepsán záznam

o úrazu atd.), ale skutečnost, že organizace odpovídá, při splnění podmínek stanovených zákoníkem práce, pracovníkovi za škodu, došlo-li u něj při plnění úkolů nebo v přímé souvislosti s ním k poškození na zdraví.

Co se týče promlčení, jedná se o naprosto mylný výklad odst. 3 § 263 zákoníku práce, který stanoví: „Lhůta k uplatnění nároku na náhradu škody činí dva roky; počne běžet ode dne, kdy se poškozený dozví o tom, že škoda vznikla, a o tom, kdo za ni odpovídá. Nárok na náhradu škody se však promlčí, nebyl-li uplatněn ve lhůtě tří let a jde-li o škodu způsobenou úmyslně, deseti let ode dne, kdy došlo k události, z níž škoda vznikla; to neplatí, jde-li o škodu na zdraví.“ Tolik zákoník práce.

Pokud jste tedy uplatnil nárok, je postup organizace nesprávný a nemůže se dovolávat promlčení. V případě, že organizace bude i nadále obhajovat své stanovisko, obraťte se na místně příslušný okresní soud.

JUDr. Jiří SMERDUL

TISKARŠKÝ ŠOTEK se nevyhnul ani našemu novorození – číslu 1 časopisu 150–HOŘÍ. Ve výsledcích Beskydského poháru u dosažených časů uvedeny minuty namísto sekund. Čtenářům se omlouváme a děkujeme za pochopení.

Redakce

SOUDNIČKA

Převýchova

Bagrista a jeho mazač bagru byli velice společensky založení. Není divu, celý den pečovat o dvacetitunový kolos, to vyžaduje správný odpočinek. Jejich půlnoční návraty z okolních sklípků provázené hlaholem však nebyly pro kolegy užívající okolní maringotky žádným kulturním zážitkem. Tak jednoho dne číše trpělivosti přetekla a začaly se kout plány na pomstu. Vzhledem k tomu, že bylo dávno po vinobraní a ze strnišť skutečně foukalo, byl přijat návrh na převýchovu mrazem. Postup byl jednoduchý. Každá maringotka byla vybavena naftovými kameny. Stačilo pouze schovat barel s naftou.

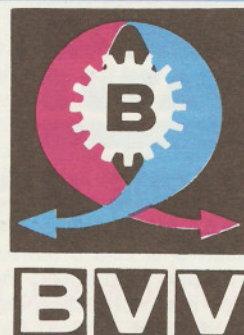
A tak při návratu rozjařeně dvojice byl mazač bagru svým parťákem pokárán za to, že opět nedoplnil nádrž kamen. Nechtělo se mu do chladivé noci. O to bylo náročnější hledání barelu. Byl skutečně daleko. Kdyby víno, slivovice a cigarety nevykonaly své, snad by ucítil, že přelévá místo nafty benzín. Jenže – kdyby.

A tak se stalo, že naše dvojice vstávala podstatně dříve. Teplo bylo skoro nesnesitelné a přitom plovák seřízen na minimum. Naštěstí těsně před výbuchem naftových kamen stačili opustit maringotku, která během následného požáru podstatně změnila svoji podobu.

O její původní ceně a dalších skutečnostech už jednal soud. I když už bylo po vánocích, rozdělával velmi stědře. Zbylo i na organizaci, protože její přístup ke skladování hořlavých kapalin byl víc než přezíravý.

-JuS-

**VÁS
OČEKÁVAJÍ
PO CELÝ
ROK**

**PŘEHLED AKCÍ
JSME PŘINESLI
V MINULÉM ČÍSLE**

EVROPSKÉ SETKÁNÍ HASIČŮ **pyromeeeting**

Moravská metropole Brno přivítá ve dnech 20.–24. června 1991 všechny příznivce hasičů z řad laické i odborné veřejnosti a nabízí všem zúčastněným pestrý program pro poučení i zábavu.

PYROMEETING '91, to je především mezinárodní výstava hasičské techniky a technických prostředků PYROS '91. Vystavované exponáty domácích i zahraničních vystavovatelů budou přehlídkou moderních prostředků k prevenci i zásahům včetně zařízení používaných při přírodních katastrofách, ropných haváriích a úniku toxických látek i s ukázkami jejich použití. Účastníci budou mít možnost seznámit se s odbornou literaturou, použitím computerové techniky, s prostředky a způsoby pomoci při katastrofách a současnou hasičskou výzbrojí a výstrojí. Výstava PYROS '91 bude doplněna jistě velmi zajímavou přehlídkou historické hasičské techniky, vozidel a částmi výstroje ze sbírek zúčastněných sborů z Čech, Moravy i zahraničí. Bezprostředně navazující na výstavu bude mezinárodní konference zaměřená na technickou pomoc při katastrofách, použití nejmodernější techniky při prevenci i zásazích. Konference bude probíhat v hotelu Voroněž a je připravována na vysoké odborné úrovni Domem techniky Brno. Tato odborná část PYROMEETINGU '91 bude doplněna bohatým doprovodným programem všech zájmových aktivit. Návštěvníci se budou moci zúčastnit soutěžní filmové přehlídky, předat svou cenu diváka pro nejlepší snímek ve fotosoutěži, poslechnout si vystoupení některé hasičské dechovky nebo povzbudit soutěžící v hasičských sportech. Budou vítáni i na filatelistické výstavě a na závěr mohou poslat přátelům pozdrav s poštovním razítkem vydaným zvlášť k příležitosti PYROMEETINGU '91.

Na závěr setkání budou účastníci svědky parádního průvodu všech zúčastněných sborů v jejich tradičních uniformách i s jejich historickou technikou, kterou přivezli do Brna předvést.

Cílem organizátorů, jimiž jsou ve spolupráci s hlavní správou Sboru PO MV ČR podnik Brněnské výstavy a veletrhy, Dům techniky Brno a cestovní kancelář IFB Bohemia, a. s., je vytvořit v brněnském výstavním areálu místo pro výměnu zkušeností a poznatků, pro navázání nových kontaktů, pro oddych i zábavu.

Na shledanou v Brně, na shledanou na PYROMEETINGU '91.

-KO-

ZIMNÍ PŘESMYČKY

Pro každé roční období jsou charakteristické především určité druhy požárů. Musíme bohužel přiznat, že řadu z nich zaviňují lidé stále opakovanou nepozorností a lehkomyšlností. Takže bychom se pro zimní období měli řídit tím, co jsme ukryli do těchto dvou přesmyček.

1. Koza, mor, panna.
2. Pan kat pne moře.

RÉBUSY

ho 1049 NC

5 py

Pomlouvají ženy spolupracovnice: „Marta je šikovná a sympatická ženská, ale k modernímu životnímu stylu jí ještě něco chybí. Nemá totiž ještě . . .“ (dokončení v rébusu)

Obec na Chomutovsku s barokním, původně renesančním zámkem.

Řešení: žádná HO, MIL, EN Ce . . .

ZADNĚHO MILENCE

Řešení: pěti P s Y . . . PĚTIPSA

GRAFIK V KUCHYNI

RYBA V JOGURTU

Hasič má dbát na linii. Má vyloučit tučné vepřové, horu knedlíků a metr piva.

Aby mohl běhat po žebříku co nejrychleji, je dobré dát si jenom lehký rybí nebo kuřecí předkrm.

Máte dvojí možnost. Buď rybí filé nebo vykostěné a kůže zbavené kuře. Uvaříte ve vodě, kam dáte malý celer, pár kuliček nového koření, bobkový list a lžičku octa. Vodu slejete, bobkový list vyndáte a maso necháte vychladnout. Spolu s celerem na drobno usekáte.

Když se maso vaří, připravte si nálev z jogurtu a majolky – asi 1:1. Přidáte lžičku hořčice a pár nasekaných žampionů ze sladkokyselého nálevu. Podle chuti zakápnete citrónem.

Vzmete skleničky na šampaňské, naplníte masem a zalijete majolkovým nálevem. Ozdobíte plátkem citrónu, dáte si malý rohlíček a pustíte si Debussyho Moře. Bílé víno je přesně to, co to chce. Na straně 26 a 27 si pak s chutí přečtete článek o hasičích v Mnichově.

Mnohokrát na svých kamarádech vyzkoušel
Karel HELMICH

KŘÍŽOVKA

Vodorovně: A. Kornoutice, údaje. – B. První část tajenky, časová jednotka. – C. Klekání, podšívková tkanina, základní číslovka, mlýnský produkt. – D. Chemická značka radia, sicilská sopka, jednotky množství informací, kovový prvek (Nb), SPZ okresu Šumperk. – E. V minulosti posluchač důstojnické školy, kruhy, přístavní hráz, část dne. – F. Ukazovací zájmeno, druhá část tajenky, předložka. – G. Vidina ve spánku, radioaktivní prvek, pysky (kniž.), důsledek. – H. Předložka, literární dílo, pojmenování papouška, hudební značka, ukazovací zájmeno. – I. Obyvatel Sumatry, Verdiho opera, zemědělská plocha, textilní škůdce. – J. Souhlas, třetí část tajenky. – K. Jehličnatý strom, filmová hvězda (z angl.).

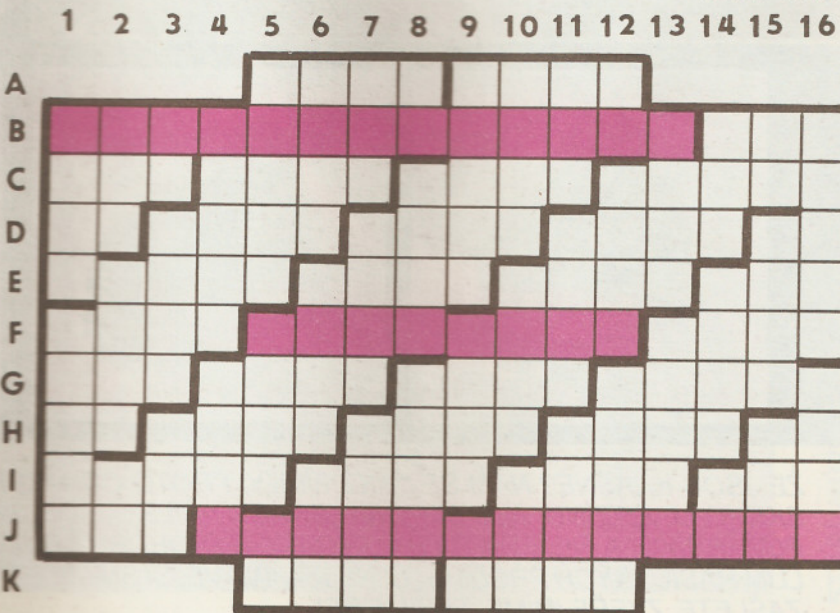
Svisle: 1. Sad, postava. – 2. Rostlina zběhovce, neboli, staré vztažné zájmeno. – 3. Solmizační slabika, ráj, desetina tisíce. – 4. Trn, tropický strom sloužící Malajcům k výrobě šípových jedů. – 5. Batistové plátno, severské mužské jméno, snížený tón E. – 6. Letadla (zast.), hostina, značka atmosféry. – 7. Nepravda, český malíř a ilustrátor, čirý roztok cukru. – 8. Chemická značka astatu, sklad na sypké hmoty, krajan. – 9. Lékařem předepsaná strava, psací potřeby, zkratka Národního shromáždění. – 10. Jihoamerické pohoří,

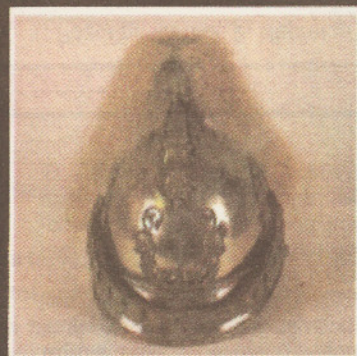
odveta, doplňovat tekutiny v těle. – 11. Iniciály prvního československého prezidenta, polévkové závary, končetina. – 12. Formát papíru 39x52 mm, příjemné, měnová jednotka USA. – 13. 25x40 (v číslicích), zápisník. – 14. Spodní strana látky, rukavičkářská useň, solmizační slabika.

– 15. Označení letadel ČSFR, namáčecí prostředek, tělocvičný úkon. – 16. Peněžní záruka, dospodu.

Pomůcka: I. Batak. – 2. yva. – 7. likr. – 12. A9.

Radko VYHLÍD

ŽE JSOU KRÁSNÉ? NÁM SE TAKÉ LÍBILY, PROTO OBRÁZEK PŘETISKUJEME Z MAĎARSKÉHO MAGAZÍNU. ALE STEJNĚ KRÁSNÉ PŘILBY JSOU JISTĚ I VE SBÍRKÁCH NAŠICH POŽÁRNÍKŮ. A NEJEN PŘILBY. STRANA PYROHOBBY BUDE SLOUŽIT VŠEM SBĚRATELŮM HASIČSKÝCH PŘEDMĚTŮ. NEJZAJÍMAVĚJŠÍ SNÍMKY Z VAŠICH SBÍREK, KTERÉ NÁM ZAŠLETE, ZVEŘEJNÍME. TĚŠÍME SE!

Jiří

I STÁŘÍ MŮŽE BÝT KRÁSNÉ.

Foto ing. Vítězslav RAJNOCH.

POHLEDNÁ A ÚČELNÁ JE TECHNICA NĚMECKÝCH POŽÁRNÍKŮ.
Foto Jozef UHLIARIK

